

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

III. ÚS 79/2019-41

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 21. januára 2020 v senáte zloženom z predsedu senátu Mojmíra Mamojku a zo sudcov Petra Straku a Martina Vernarského (sudca spravodajca) prerokoval ústavnú sťažnosť obchodnej spoločnosti [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], zastúpenej obchodnou spoločnosťou BIZOŇ & PARTNERS, s. r. o., Hviezdoslavovo námestie 25, Bratislava, v mene ktorej koná prokurista a advokát Mgr. Michal Bizoň, LL.M., pre namietané porušenie jej základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd a práva na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Piešťany v konaní vedenom pod sp. zn. 6 Cb 8/2008 v období po právoplatnosti nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky č. k. III. ÚS 230/2016-42 z 13. septembra 2016 a takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo obchodnej spoločnosti [REDACTED], [REDACTED], na prerokovanie vecí bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd a právo na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane

ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Piešťany v konaní vedenom pod sp. zn. 6 Cb 8/2008 v období po právoplatnosti nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky č. k. III. ÚS 230/2016-42 z 13. septembra 2016 porušené boli.

2. Obchodnej spoločnosti [REDAKOVANÉ], priznáva finančné zadost'učinenie v sume 2 000 € (slovom dvetisíc eur), ktoré je Okresný súd Piešťany povinný zaplatiť jej do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

3. Okresný súd Piešťany je povinný uhradiť obchodnej spoločnosti [REDAKOVANÉ], trovy právneho zastúpenia v sume 415,51 € (slovom štyristopätnásť eur a päťdesiatjeden centov) na účet jej právneho zástupcu – obchodnej spoločnosti BIZOŇ & PARTNERS, s. r. o., Hviezdoslavovo námestie 25, Bratislava, do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Vymedzenie napadnutého konania a s'ťažnostná argumentácia

1. Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením č. k. III. ÚS 79/2019-18 z 5. novembra 2019 prijal na ďalšie konanie ústavnú s'ťažnosť obchodnej spoločnosti [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len „s'ťažovateľka“), podľa § 56 ods. 5 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) v časti, ktorou namietala porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Piešťany (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom

pod sp. zn. 6 Cb 8/2008 (ďalej aj „napadnuté konanie“) v období po právoplatnosti nálezu ústavného súdu č. k. III. ÚS 230/2016-42 z 13. septembra 2016. Vo zvyšnej časti ústavnú sťažnosť sťažovateľky odmietol ako neprípustnú.

2. Sťažovateľka v ústavnej sťažnosti uviedla, že v napadnutom konaní vedenom okresným súdom, v ktorom je sťažovateľka v procesnej pozícii žalovanej, „o zaplatenie sumy vo výške 164 083,35 € s prísl. titulom zmluvnej pokuty“ dochádza opätovne k zbytočným priet'ahom. Žalobca, obchodná spoločnosť [REDAKOVANÉ], podal voči sťažovateľke viaceré žaloby, pričom konanie bolo po spojení vecí vedené najprv na okresnom súde pod sp. zn. 11 Cb 89/2001, neskôr na Okresnom súde Trnava pod sp. zn. PN-11 Cb 89/2001 a po opätovnom vytvorení okresného súdu na tomto pod sp. zn. 6 Cb 8/2008. Na základe ústavnej sťažnosti sťažovateľky pre zbytočné priet'ahy v napadnutom konaní ústavný súd nálezom č. k. III. ÚS 230/2016-42 z 13. septembra 2016 vyslovil porušenie práva sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov a na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote. Sťažovateľka tiež uviedla, že „Uznesením Okresného súdu zo dňa 19.01.2017, č. k. 5Cb/46/2008-453, boli veci vedené pod sp. zn. 6Cb/8/2008 a 5Cb/46/2008 spojené na spoločné konanie vedené pod sp. zn. 6Cb/8/2008 (so žalovanou sumou spolu vo výške 164.083,35 €)“ a zároveň, že „Uznesením Okresného súdu zo dňa 19.01.2017, č. k. 5Cb/7/2008-283, boli veci vedené pod sp. zn. 6Cb/8/2008 a 5Cb/7/2008 spojené na spoločné konanie vedené pod sp. zn. 6Cb/8/2008 (so žalovanou sumou spolu vo výške 164.083,35 €).“.

3. Sťažovateľka popísala priebeh napadnutého konania po už uvedenom rozhodnutí ústavného súdu a po predmetnom spojení vecí a konštatovala, že okresný súd nerešpektoval príkaz ústavného súdu konať v napadnutom konaní bez zbytočných priet'ahov, pretože súd v období dva a pol roka vykonal jedno meritórne pojednávanie a do podania ústavnej sťažnosti nebol vydaný prvoinštančný rozsudok. Tiež vytkla, že „Okresný súd iba formálne nariad'oval pojednávania, ktoré až na 1 výnimku vždy zrušil, väčšinou z dôvodu údajnej práceneschopnosti sudcu. Na prípadné zdravotné problémy sudcu alebo výraznú nerovnomernú zaťaženosť sudcov pritom bolo možné reagovať prerozdelením pridelených vecí náhodným výberom pomocou technických prostriedkov a programových prostriedkov

schválených ministerstvom v zmysle § 51 ods. 4 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov.“.

4. Ústavný súd v súčinnosti s okresným súdom zistil, že vo veci bol vyhlásený rozsudok 27. septembra 2019, proti ktorému bolo 15. októbra 2019 podané odvolanie.

5. Sťažovateľka poukázala aj na to, že okresný súd v predmetnom konaní vydal tri meritórne rozhodnutia, ktorými vždy žalobe v celom rozsahu vyhovel, avšak všetky meritórne rozhodnutia boli príslušným odvolacím súdom zrušené a vec bola vrátená okresnému súdu na ďalšie konanie. Podľa názoru sťažovateľky nemožno nájsť žiadne legitímne odôvodnenie, prečo by napadnuté konanie už nemohlo byť právoplatne skončené, doba trvania konania (18 rokov) je extrémne dlhá a okresný súd aj naďalej porušuje označené základné práva sťažovateľky.

6. Pokiaľ ide o právnu a faktickú zložitost' veci, sťažovateľka je toho názoru, že prejednávaná vec po právnej ani skutkovej stránke nie je zložitá, predmetom konania je obchodnoprávny spor o zaplatenie zmluvnej pokuty, ide teda o štandardnú rozhodovaciu agendu okresných súdov. Sťažovateľka pripúšťa, že *„spočiatku sa môže javiť obtiažne zorientovať sa v procese spájania jednotlivých konaní do konania v súčasnosti vedeného pod sp. zn. 6Cb/8/2008“*, zároveň je ale presvedčená, že *„po niekoľkých minútach (nanajvýš hodinách) oboznámenia sa so súdnym spisom to už nemôže byť prekážkou ďalšieho postupu v konaní“*.

7. Sťažovateľka tiež tvrdí, že jej správanie nemalo vplyv na dĺžku napadnutého konania, od podania žaloby včas reagovala na každú výzvu okresného súdu a odvolacieho súdu, zúčastnila sa každého z nariadených pojednávaní a nepožiadala o odročenie nariadeného pojednávania.

8. Na základe uvedených skutočností sťažovateľka navrhla, aby ústavný súd o jej sťažnosti nálezom takto rozhodol:

„I. Základné právo obchodnej spoločnosti

na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa článku 48

ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a podľa článku 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd, ako aj právo na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa článku 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Piešťany v konaní vedenom pod sp. zn. 6Cb/8/2008 porušené boli.

II. Okresnému súdu Piešťany prikazuje, aby v konaní vedenom pod sp. zn. 6Cb/8/2008 konal bez zbytočných prietahov.

III. Obchodnej spoločnosti [REDAKOVANÉ] priznáva finančné zadosťučinenie vo výške 10.000,00 € (slovom desaťtisíc eur), ktoré jej je Okresný súd Piešťany povinný vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.“

9. Vec napadla ústavnému súdu 10. apríla 2019 a v súlade s pravidlami rozdeľovania vecí, ktoré v období od 17. februára 2019 do 25. apríla 2019 neboli sudcom spravodajcom pridelené, sťažovateľkina vec podľa čl. X bodu 2 písm. c) Rozvrhu práce Ústavného súdu Slovenskej republiky na obdobie od 26. apríla 2019 do 31. decembra 2019 spadala do kategórie zostávajúcich vecí, ktoré mali byť prerozdeľované po vymenovaní ďalších sudcov ústavného súdu. Po vymenovaní ďalších sudcov ústavného súdu (10. októbra 2019) v súlade s čl. X bodom 5 písm. c) Rozvrhu práce Ústavného súdu Slovenskej republiky na obdobie od 26. apríla 2019 do 31. decembra 2019 v znení dodatku č. 1 schváleného 16. októbra 2019 (ďalej len „rozvrh práce“) bola vec sťažovateľky prerozdelená náhodným výberom pomocou technických a programových prostriedkov a pridelená sudcovi spravodajcovi Martinovi Vernarskému. V zmysle čl. II bodov 3 a 5 Rozvrhu práce Ústavného súdu Slovenskej republiky na obdobie od 1. januára 2020 do 31. decembra 2020 bola vec prerokovaná v treťom senáte ústavného súdu v zložení Mojmír Mamojka (predseda senátu) a sudcovia Peter Straka a Martin Vernarský.

II.

Vyjadrenie okresného súdu a ďalšie podania sťažovateľky

10. Na výzvu ústavného súdu sa podaním sp. zn. Spr 655/19 z 2. decembra 2019 doručeným ústavnému súdu 6. decembra 2019 vyjadril k ústavnej sťažnosti predseda okresného súdu, v ktorom uviedol chronologický prehľad jednotlivých úkonov okresného

súdu, poukázal na nápad vecí zákonného sudcu a počet ním rozhodnutých vecí v rokoch 2010 až 2019 a na zaťaženosť okresného súdu. Tiež uviedol, že *„k celkovej dĺžke sporu prispela jednak právna, ale aj faktická zložitosť predmetného sporu a taktiež aj skutočnosť, že k odročovaniu termínov pojednávania dochádzalo na základe odôvodnených žiadostí strán, riadneho nedoručenia predvolania svedkom resp. práceneschopnosti zákonného sudcu“*.

11. Predseda okresného súdu vo svojom vyjadrení zároveň vyslovil súhlas s upustením od ústneho pojednávania v danej veci v zmysle § 58 ods. 3 zákona o ústavnom súde.

12. Právny zástupca sťažovateľky sa po uplynutí lehoty určenej ústavným súdom (podaním doručeným 20. januára 2020) vyjadril, že súhlasí s upustením od ústneho pojednávania v predmetnej veci. Súčasne zdôraznil, že *„nakoľko od podania sťažnosti Okresný súd (po štvrtýkrát) vydal vo veci rozsudok, Sťažovateľ netrvá na petite II. sťažnosti.“* (návrh na príkaz okresnému súdu konať vo veci bez zbytočných prieťahov, pozn.).

13. Ústavný súd so súhlasom účastníkov konania podľa § 58 ods. 3 zákona o ústavnom súde upustil od ústneho pojednávania v danej veci, pretože po oboznámení sa s ústavnou sťažnosťou, vyjadrením okresného súdu, ako aj s obsahom súdneho spisu dospel k názoru, že od tohto pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

III.

Relevantná právna úprava a judikatúrne východiská ústavného súdu

14. Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

15. Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy,

ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

16. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

17. Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. Verejnosť možno vylúčiť len v prípadoch ustanovených zákonom.

18. Podľa čl. 38 ods. 2 listiny každý má právo, aby jeho vec bola prerokovaná verejne, bez zbytočných prietáhov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. Verejnosť možno vylúčiť iba v prípadoch ustanovených zákonom.

19. Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch.

20. Sťažovateľka sa svojou ústavnou sťažnosťou domáha vyslovenia porušenia základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 38 ods. 2 listiny a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, pričom k porušeniu sťažovateľkou označených práv malo dôjsť postupom okresného súdu v napadnutom konaní.

21. Ústavný súd si pri výklade základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov garantovaného v čl. 48 ods. 2 ústavy osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98, I. ÚS 132/03, IV. ÚS 105/07, IV. ÚS 90/2010).

22. Ústavný súd pri rozhodovaní o sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru vychádza zo svojej ustálenej judikatúry, v súlade s ktorou účelom základného práva na prerokovanie veci

bez zbytočných prietáhov (i práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote) je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. Samotným prerokovaním veci na súde sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstraňuje. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím súdu (m. m. IV. ÚS 221/04, IV. ÚS 365/04).

23. Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným prietahom, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (a rovnako aj čl. 38 ods. 2 listiny) a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (III. ÚS 111/02, IV. ÚS 74/02, III. ÚS 142/03) zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje, správanie účastníka súdneho konania a postup samotného súdu. V súlade s judikatúrou ESĽP v rámci prvého kritéria ústavný súd prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa (I. ÚS 19/00, II. ÚS 32/02). Podľa uvedených kritérií posudzoval ústavný súd aj ústavnú sťažnosť sťažovateľky.

IV.

Posúdenie veci ústavným súdom

24. Základnou povinnosťou súdu a sudcu je zabezpečiť taký procesný postup v súdnom konaní, ktorý čo najskôr odstráni stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa účastník obrátil na súd so žiadosťou o jeho rozhodnutie.

25. Táto povinnosť súdu a sudcu vyplýva z čl. 17 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“), ktorý určuje, že súd postupuje v konaní tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá, predchádza zbytočným prietahom, koná hospodárne a bez zbytočného a neprimeraného zaťažovania strán sporu a iných osôb, ďalej z § 157 ods. 1 CSP, podľa ktorého súd postupuje v konaní tak, aby sa mohlo rozhodnúť rýchlo a hospodárne, spravidla na jedinom pojednávaní

s prihliadnutím na povahu konania (obdobne predtým § 6 a § 100 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku účinného do 30. júna 2016).

26. Pokiaľ ide o právnu a faktickú zložitosť veci, kde je sťažovateľka žalovanou v konaní o zaplatenie sumy 164 083,35 € s príslušenstvom z titulu zmluvnej pokuty, ústavný súd konštatuje, že obdobné konania možno zaradiť k štandardnej agende všeobecného súdnictva, preto dĺžka konania nebola závislá od skutkovej či právnej náročnosti prerokovávanej veci.

27. Pri hodnotení podľa ďalšieho kritéria, teda správania sťažovateľky v napadnutom konaní, ústavný súd nezistil žiadnu okolnosť, ktorá by mala byť osobitne zohľadnená na jej ťarchu pri posudzovaní otázky, či a z akých dôvodov došlo v predmetnom konaní k zbytočným priesťahom, pokiaľ ide o obdobie po právoplatnosti nálezú ústavného súdu č. k. III. ÚS 230/2016-42 z 13. septembra 2016.

28. Napokon ústavný súd hodnotil postup okresného súdu z hľadiska existencie zbytočných priesťahov v napadnutom konaní v období po právoplatnosti nálezú ústavného súdu č. k. III. ÚS 230/2016-42 z 13. septembra 2016. Už v uvedenom náleze ústavný súd konštatoval zdĺhavý a neefektívny postup okresného súdu a neprijateľnosť neodstránenia právnej neistoty sťažovateľky ani po uplynutí 15 rokov od začatia konania. Napriek tomu, že ústavný súd v predmetnom náleze prikázal okresnému súdu konať v napadnutom konaní bez zbytočných priesťahov, tento v nasledujúcom období (od 16. novembra 2016) nekonal dostatočne promptne a efektívne a do vyhlásenia rozsudku 27. septembra 2019 uplynuli ďalšie 2 roky a 10 mesiacov. V tomto období bol päťkrát zrušený termín pojednávania z dôvodu na strane zákonného sudcu (termíny nariadené na 19. máj 2017, 4. október 2017, 9. február 2018, 6. február 2019 a 10. máj 2019) a dvakrát z dôvodu nedoručenia predvolania svedkovi (termíny nariadené na 12. september 2018 a 21. november 2018). V uvedenom období 2 rokov a 10 mesiacov bolo vzhľadom na počet termínov vykonané iba dvakrát pojednávanie vo veci samej. Ústavný súd k uvedeným skutočnostiam zdôrazňuje, že od začatia konania (18. decembra 2001) do vyhlásenia rozsudku okresného súdu (27. septembra 2019) uplynulo vyše 17 rokov a 9 mesiacov a predmetná vec vzhľadom na podané odvolanie stále nie je právoplatne skončená.

29. Ústavný súd konštatuje, že nielen nečinnosť, ale aj nesprávna, nesústredená a neefektívna činnosť všeobecného súdu môže zapríčiniť porušenie ústavou (dohovorom) zaručeného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov, a to v prípade, ak jeho činnosť nesmerovala k odstráneniu právnej neistoty týkajúcej sa tých práv, kvôli ktorým sa sťažovateľ na neho obrátil s návrhom, aby o jeho veci rozhodol (m. m. I. ÚS 688/2014).

30. Pokiaľ ide o obranu okresného súdu spočívajúcu v argumentácii o zaťaženi zákonného sudcu a jeho práceneschopnosti, ústavný súd poukazuje na svoju ustálenú judikatúru, podľa ktorej nadmerné množstvo vecí, v ktorých štát musí zabezpečiť konanie, ako aj skutočnosť, že Slovenská republika nevie alebo nemôže v čase konania zabezpečiť primeraný počet sudcov alebo ďalších pracovníkov na súde, ktorý oprávnený subjekt požiadal o odstránenie svojej právnej neistoty, nemôžu byť dôvodom na zmarenie uplatnenia práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov a v konečnom dôsledku nezbavujú štát zodpovednosti za pomalé konanie spôsobujúce zbytočné prietahy v súdnom konaní (I. ÚS 35/03, II. ÚS 52/99).

31. Nález ústavného súdu v tejto veci, ktorým boli zistené zbytočné prietahy, bol vydaný 13. septembra 2016 a doručený okresnému súdu 16. novembra 2016. Napriek tomu okresný súd vec právoplatne ešte vždy neskončil a nenastolil právnu istotu vo veci. Ústavný súd dospel k záveru, že postupom okresného súdu v napadnutom konaní v období po právoplatnosti nálezú ústavného súdu č. k. III. ÚS 230/2016-42 z 13. septembra 2016 bolo porušené základné právo sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 38 ods. 2 listiny a právo na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

V.

Prikázanie vo veci konať a priznanie primeraného finančného zadost'učinenia

32. Podľa čl. 127 ods. 2 druhej vety ústavy ak porušenie práv alebo slobôd podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal. Vo veci sp. zn. III. ÚS 230/2016 už bol vydaný príkaz

na konanie bez priet'ahov 13. septembra 2016, ktorý je platný a účinný do právoplatného skončenia veci všeobecnými súdmi.

33. Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie.

34. Podľa § 133 ods. 3 písm. e) zákona o ústavnom súde ak ústavný súd ústavnej sťažnosti vyhovie, môže priznať sťažovateľovi primerané finančné zadosťučinenie, ak o to požiadal.

35. Podľa § 123 ods. 2 zákona o ústavnom súde ak sa sťažovateľ domáha primeraného finančného zadosťučinenia, v ústavnej sťažnosti uvedie rozsah, ktorý požaduje, a z akých dôvodov sa ho domáha.

36. Podľa § 135 ods. 1 zákona o ústavnom súde ak ústavný súd prizná sťažovateľovi primerané finančné zadosťučinenie, orgán verejnej moci, ktorý porušil základné práva a slobody sťažovateľa, je povinný sťažovateľovi priznané finančné zadosťučinenie zaplatiť do dvoch mesiacov od nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu.

37. Sťažovateľka v ústavnej sťažnosti žiadala o priznanie primeraného finančného zadosťučinenia v sume 10 000 € z dôvodu kompenzácie za pocit bezmocnosti a frustrácie z postupu okresného súdu a tiež z preventívnych dôvodov, aby to okresný súd viedlo po 18 rokoch vydať spravodlivé rozhodnutie, ktoré by obstálo aj na odvolacom súde.

38. Cieľom primeraného finančného zadosťučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného základného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany, nielen deklaráciu porušenia, prípadne príkaz na ďalšie konanie bez porušovania základného práva (IV. ÚS 210/04).

39. Pri určení primeraného finančného zadost'učinenia ústavný súd vychádzal zo zásad spravodlivosti aplikovaných EŠLP, ktorý spravodlivé finančné zadost'učinenie podľa čl. 41 dohovoru priznáva so zreteľom na konkrétne okolnosti prípadu.

40. Vzhľadom na doterajšiu dĺžku konania vedeného okresným súdom, ako aj na jeho nečinnosť a neefektívnu činnosť od právoplatnosti nálezu ústavného súdu č. k. III. ÚS 230/2016-42 z 13. septembra 2016 v tejto veci, a to napriek tomu, že v predmetnej veci už ústavný súd konštatoval zbytočné prieťahy, berúc do úvahy predmet konania na okresnom súde, správanie sťažovateľky, ako aj všetky okolnosti daného prípadu, ústavný súd považoval priznanie sumy 2 000 € pre sťažovateľku za primerané finančné zadost'učinenie podľa § 133 ods. 3 písm. e) zákona o ústavnom súde.

VI.

Trovy konania

41. Ústavný súd napokon rozhodol aj o úhrade trov konania sťažovateľky, ktoré jej vznikli v dôsledku právneho zastúpenia pred ústavným súdom.

42. Podľa § 73 ods. 3 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch podľa výsledku konania uznesením uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti nahradil inému účastníkovi konania alebo štátu trovy konania.

43. Ústavný súd podľa § 1 ods. 3 a § 11 ods. 3 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov priznal sťažovateľke náhradu trov konania v sume 415,51 € z dôvodu trov právneho zastúpenia, a to za dva úkony právnej služby vykonané v roku 2019 (príprava a prevzatie veci a písomné vyhotovenie ústavnej sťažnosti) v hodnote po 163,33 € vrátane dvoch režijných paušálov v hodnote po 9,80 €. Uvedené sumy sa zvyšujú o daň z pridanej hodnoty vo výške 20 %, keďže právny zástupca sťažovateľky je platiteľom tejto dane.

44. Priznanú náhradu trov právneho zastúpenia je okresný súd povinný uhradiť na účet právneho zástupcu sťažovateľky (§ 62 zákona o ústavnom súde v spojení s § 263 ods. 1 CSP) v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

45. Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, toto rozhodnutie nadobúda právoplatnosť dňom jeho doručenia účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 21. januára 2020

Mojmír Mamojka
predseda senátu